

Høring av læreplaner i studieforberedende utdanningsprogram, Kunnskapsløftet (LK20) og Kunnskapsløftet samisk (LK20S)

Utdanningsdirektoratet fornyer alle læreplanene i studieforberedende utdanningsprogram. Læreplanene skal fastsettes av Utdanningsdirektoratet og Sametinget slik at de er klare til 1. august 2020. I dette brevet informerer vi litt om arbeidet med læreplanene, om endringer i innhold og struktur og om hvordan du kan svare på høringen. Høringen foregår i perioden 25. november til 25. februar.

Høringsutkastene til nye læreplaner er et resultat av en omfattende arbeidsprosess i ulike læreplangrupper som har jobbet på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet og Sametinget. I tillegg har lærere, skoler, organisasjoner og fagpersoner fra universiteter og høyskoler fra hele landet gitt innspill i to innspillsrunder. Læreplangruppene har utarbeidet forslag til nye læreplaner og læreplanene er deretter bearbeidet i Utdanningsdirektoratet og Sametinget før de nå sendes på offentlig høring. I høringen trenger vi dine innspill på hvor godt vi har lyktes og på hva som gjenstår for å nå målene med fagfornyelsen.

Hvorfor fornyer vi læreplanene?

Læreplanene skal være fremtidsrettede. De er fornyet med tanke på at det elevene skal lære, skal være relevant for å mestre eget liv, for å være forberedt til videre studier og for å kunne ta aktivt del i dagens og fremtidens samfunn og arbeidsliv. Samfunnet endrer seg med ny teknologi, ny kunnskap og nye utfordringer, og vi trenger barn og unge som reflekterer, tenker kritisk, er skapende, innovative og utforskende.

Mange av læreplanene er for omfattende og legger i for liten grad til rette for elevenes dybdelæring og forståelse. I fornyelsen av læreplanene har vi fulgt opp intensjonene om tydeligere prioriteringer i fagene. Læreplanene skal ha et realistisk omfang, og de skal legge til rette for dybdelæring.

Læreplanverket skal bidra til et verdiløft, og i utviklingen av læreplanene har vi lagt vekt på å få til en god sammenheng mellom overordnet del og læreplaner for fag. Programfagene skal også bidra til økt motivasjon og læring, samt en mer praktisk, variert og relevant opplæring på ungdomstrinnet.

Fagfornyelsen for studieforberedende bygger på prinsippene som er beskrevet i Meld. St. 28 (2015-2016) Fag – Fordypning – Forståelse, overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen og retningslinjer for utforming av læreplaner for fag.

For fagfornyelsen i studieforberedende utdanningsprogram er det kun det faglige innholdet som er omfattet av endringer. Dagens tilbudsstruktur skal ikke endres. Det betyr at rammebetingelser som timetall og navn på fagene ikke er omfattet av denne fagfornyelsen.

Nye læreplanstruktur

Læreplanene består av tre deler. En del om faget, en del om kompetansemål og vurdering, og en del om vurderingsordning i faget.

Læreplanens innledende del *Om faget* skal gi en tydelig retning og en ramme for hva elevene skal lære etter opplæring i det aktuelle faget. Kompetansemålene skal forstås i ut ifra beskrivelsene i *Om faget*. De nye læreplanene vil bli publisert i en ny læreplanvisning på udir.no for å gi støtte i å kunne se sammenhengen mellom disse delene i læreplanene.

Læreplanene inneholder også noen nye elementer som beskrives nedenfor. I tillegg er noen elementer i dagens læreplaner blitt fjernet, for eksempel hovedområder.

Fagets relevans og sentrale verdier

Det første avsnittet beskriver hva det aktuelle utdanningsprogrammet omhandler og hvordan faget er relevant for eleven, samfunnet og arbeidslivet. Det andre avsnittet beskriver hvordan verdiene og prinsippene fra overordnet del inngår i kompetansen og opplæringen i de ulike fagene. Verdiene i overordnet del er også samiske verdier. Det er et viktig prinsipp at samiske elever skal få en opplæring med basis i samiske verdier og samisk språk, kultur og samfunnsliv.

Kjerneelementer

Kjerneelementene beskriver det mest sentrale faglige innholdet i faget. Kjerneelementene kan være sentrale begreper, kunnskapsområder, tenkemåter, metoder og uttrykksformer. På denne måten rammer kjerneelementene inn det viktigste innholdet i faget, og beskriver det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget.

Tverrfaglige tema

De tre tverrfaglige temaene *folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap* og *bærekraftig utvikling* er tema som berører sentrale samfunnsutfordringer. Disse temaene er definert i overordnet del og læreplanene skal beskrive på hvilken måte de tverrfaglige temaene er en sentral del av det faglig innholdet i faget.

Grunnleggende ferdigheter

De fem grunnleggende ferdighetene *digitale ferdigheter, muntlige ferdigheter, å kunne lese, å kunne regne* og *å kunne skrive* skal innarbeides i de læreplanene der de er faglig relevante som redskap for læring og utvikling av kompetanse. De grunnleggende ferdighetene er som i dag beskrevet i egne tekster i læreplanene og beskriver hvordan de er integrert i kompetansemålene.

Underveis- og standpunktvurdering

Det er utviklet fagspesifikke tekster om vurdering til hvert programfag. Disse tekstene er nye i læreplanene, og skal være en støtte for lærerens underveis- og standpunktvurdering i faget. Tekstene skal bidra til å vise sammenhengen mellom kompetansemål og vurdering i tråd med lov og regelverk om vurdering. Tekstene om underveisvurdering beskriver på et overordnet nivå hvordan læreren skal få informasjon om elevens læring, mens tekstene om standpunktvurdering på et overordnet nivå skal beskrive elevens kompetanse ved slutten av opplæringen.

Samisk innhold i læreplanene

På lik linje med fagene i grunnskolen og de gjennomgående fagene i videregående opplæring, skal læreplanene i studieforberedende utdanningsprogram ivareta samisk innhold der det er relevant. Dette er presisert i Overordnet del, og er forankret i opplæringslovens formålsparagraf, § 1-1, og § 6-4. I samarbeid med Sametinget er det utarbeidet spørsmål om samisk innhold i læreplanene.

Hvordan svarer du på høringen?

Du kan gi innspill til en eller flere læreplaner. Vi oppfordrer deg til å bruke kommentarfeltet til å komme med nye forslag og utdype meningene dine. Du finner spørsmål til hver enkelt læreplan nederst under læreplanteksten. Når du har svart på de spørsmålene du ønsker, trykker du på lagre og send inn.

Ønsker du å se hele læreplanutkastet i pdf-format, finner du filen helt nederst under spørsmålene.

Vi ber høringsinstansene vurdere behovet for å videresende høringen til underliggende etater/ virksomheter, medlemsorganisasjoner o.l. Av hensyn til framdriften ber vi om at høringsfristen overholdes og at vår digitale plattform benyttes.

Høringsfristen er 25. februar, 2020.

Høringsuttalelser er offentlige etter offentlighetsloven og blir publisert.

Vi takker på forhånd for alle innspill som gis i høringen.

Vennlig hilsen

Bjørg Rafoss Tronsli
avdelingsdirektør

Ole Christian Norum
seniorrådgiver